

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 1. An sit possibilis inadæquata Dei Notitia & tamen
intuitiva?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

INSTARI potest 3. Proponendo idem aliter. Ordo substantiarum creabilium, non est inferior ordine accidentium; neque enim Deus est minus potens in creandis substantiis, quam in creandis accidentibus, neque est minus participabilis per substantias, quam per accidentia; Ergo potest creare substantiam, quæ sit ejusdem ordinis cum lumine gloriæ.

RESPONDETUR. Inprimis concedendo totum, ut probetur una contradictionis pars, talem scilicet substantiam esse possibilem, & deinde opponendo argumentum propositum supra, ut ostendatur alia contradictionis pars, nempe quod sit talis substantia impossibilis.

Directè dici potest, quod ordo substantiarum non sit inferior ordine accidentium, secundum entitativam perfectionem, quod scilicet sicut accidentia possunt magis & magis perfici, ita & substantiæ: non esse tamen æqualis habitudinis, ut scilicet possit hoc connaturaliter aliqua substantia, quod potest cum accidente præcipuè elegante.

QVÆSTIO II.

De Objecto visionis.

INDUBIÈ objectum visionis est Deus, ne ergo inutilis sit quæstio, sensus tituli erit: Quenam objecta attingat visio in Deo? Divisio objecti visionis est in primarium, quod est ipsemet Deus; & in secundarium, quod sunt creaturæ; ut quæstio absolvatur commodius;

PRÆMITTO 1. *De facto videri à Beatis clarè essentiam Divinam:* quia hoc est articulus fidei, fundatus in illo 1. ad Cor. 13. videmus nunc per speculum & in ænigmate; tunc autem facie ad faciem; credimus autem Divinam essentiam. Definivit id etiam Florent: in decreto de Purg. ubi ait. *Animas jam purgas mox intueri Deum trinum & unum, sicuti est.*

PRÆMITTO 2. *De facto etiam videri à Beatis Trinitatem.* Ratio est, Tum quia id docuit cit. Florent. Tum quia fide credimus etiam Trinitatem, ergo videbimus, ut salvetur locus Pauli. Tum, quia videtur Deitas etiam sub formalitate substantiæ, hinc connaturaliter loquendo videri debet etiam terminus illius, hic autem est triplex personalitas.

PRÆMITTO 3. *Videri in Deo omnes perfectiones primarias, & attributa primaria; non tamen videri omnes secundarias.* Nomine primariorum veniunt perfectiones simpliciter simplices, nomine secundariorum, aliæ, ut aliqui potentia, aliqui scientia. Prima pars prob. Tum, quia ita sentit Ecclesia. Tum, quia credimus perfectiones primarias; Ergo & videbimus, ut voluit Paulus. Tum, quia dicta verba S. Pauli derivat Aug. in soliloquiis c. 26. ad visionem attributorum primariorum. Secunda pars prob. Tum, quia expresse Scriptura multorum tali

um notitiam negat Beatis, ut videre est, Matth. 14. Isaia 63. Dan. 3. Tum, quia aliàs noscerent omnia possibilia, quorum omnium positio, est perfectio secundaria. Tum, quia alias careret Deus bono naturæ intellectualis, quod est jus secreti.

Neque valet si dicas; quod illæ perfectiones secundariæ sint essentia Dei; nam in recto sunt essentia Dei, & secundum hoc rectum noscuntur: Sed est difficultas; An noscantur formaliter acceptæ, & secundum sua obliqua.

Nec obest, quod illæ perfectiones primariæ dicantur infinitæ; non sunt enim fortè numero & extensione infinitæ sed dignitate; & si noscitur de facto attributalis infinitas Dei, poterunt bene nosci & primaria attributa infinita dignitate. His facilioribus præmissis. *Sic*

DIFFICULTAS I.

De Objecto visionis primario.

SUB hoc titulo, maxime discutiendum est: *AN notitiā intuitivā attingi possit v. g. essentia Divina; & non attingi personalitates & similia.* Non posse id fieri post Thomistas docet Suar. Vasq. Mol. Amicus d. 9. à sect. 18. Quirós d. 31. à sect. 2. Posse autem id fieri, docent Scotista, Salas, Arriaga, d. 9. Mart. d. 8. f. 9. *Sic*

Punctum Difficultatis I.

AN sit possibilis inadequata Dei notitia, & tamen intuitiva?

QUÆRES 1. *Quid sit sentiendum de possibili-
tate inadequata notitiæ, & tamen intuitivæ?*

ASSERO 1. *Implicare contradictionem ut visio sit formaliter præcisio.* Ratio, quia implicat contradictionem, unam formalitatem esse formaliter aliam; implicat enim unam definitionem esse formaliter aliam; Ergo etiam implicabit visionem, esse formaliter præcisionem; quia etiam hæc definitionibus differunt.

ASSERO 2. *Præcisum potest esse visum:* Sensus asserti est, quod scilicet, si primò antecedit præcisio, & sequatur intuitio, fieri possit, ut illud quod erat præcisum possit esse visum, & non abstractivè cognitum. Dixi, si præcedat præcisio, ut scilicet salvetur, quod in uno eodemque statu remanens objectum videatur; quia si post visionem accederet præcisio, mutaretur status, ut ita dicam, objecti.

RATIO 1. asserti est, quia id non implicat contradictionem, ut videbimus solvendo argumenta.

RATIO 2. quia inprimis pro sua parte non implicat intellectui præscindere objectivè, ut dictum alibi; ex alia parte, objectum præcisum, quod possit videri, sic probatur, vel objectum præci-

præcisum, & inadæquatum, est in illa ratione inadæquati, & præcisi, sicuti est in ratione illa inadæquati, & præcisi; vel non est: si non est; Ergo quod est, non est; est enim in ratione inadæquati, & non est, sicut est in ratione inadæquati: Si autem est in illa ratione inadæquati, sicuti est in illa ratione inadæquati, sicuti est in illa ratione inadæquati, potest etiam cognosci; omne enim quod est, est cognoscibile, vel noscitur: Ergo & videri intuitivè; quia videri intuitivè nihil aliud est, nisi videri sicuti est, ita, ut Iritas cognitionis mensuretur Iritate objecti. *Hoc ipsum se aliter proponitur.*

Objectum adæquatè acceptum est adæquatè sicuti est adæquatè; Ergo etiam inadæquatè acceptum, est, sicuti est inadæquatè; Ergo quemadmodum dum cognoscitur adæquatè, sicuti est adæquatè, dicitur videri adæquatè; ita dum cognoscitur inadæquatè, sicuti est inadæquatè, essentia videbitur inadæquatè; quia visio definitivè, est noscere sicuti est. Fallitur autem imaginatio oppositorum, dum hunc terminum sicuti est, sumunt pro eodem, ac pro esse physico reali.

RATIO 3. ejusdem est. Quia ponamus, quod Petrus præcindat rationem communem animalis: Quæro: An illum conceptum objectivum Petri, attingat Deus, vel non? Si non attingat, ergo omni scientia non scit omnia, nec noscit, quæ noscit homo, interrogatusque Deus quid cognoscat Petrus, deberet dicere: Nescio; interrogatusque quid concurrenit noscendum, deberet repetitò dicere: Nescio: quod si attingat; quæro: An cognoscat illud notitia intuitiva, vel non? Si cognoscit intuitiva, ergo potest præcisum cognosci intuitivè; Si autem non cognoscit intuitivè, ergo Deus abstrahit, quod est contra defendentes: & si dicas, quod Deus intuitivè cognoscat conceptum formalem, non tamen intuitivè conceptum objectivum representatum ab illo formali; Ergo similiter contra Oppositos sequetur, quod possit intuitivè nosci Pater, non nosci autem Filius; quia non est major connexio inter Patrem & Filium, quam inter conceptum representantem quæ representantem, & representatum.

Neque valet, si dicas, quod Deus intuitivè cognoscat illud animal; quia cognoscit & hoc, & illud animal.

Contra, quia conceptus ille formalis non representat hoc & illud; sed rationem communem; Ergo saltem unâ formalitate notitiæ, debet attingi, illa ratio communis. Dixi unâ formalitate notitiæ, ut ita ostendatur Deum non præcindere formaliter, sed æquivalenter: Sic enim illa notitia etiâ particularia non attingeret, præcinderet formaliter, abstraheretque; ut nos.

Dices. Non est major ratio, cur repugnet visio sit formaliter præcisi; & non repugnet præcisum videri.

RESPONDETUR. Rationem hanc esse, quia in illo priori sequeretur formalitatum confusio, & definitionum; quæ in asserto secundo non sequitur, ad eum modum, quo album potest esse dulce, licet dulcedo, non sit formaliter albedo.

QUÆRES 2. *Quid sentiendum sit de visione Essentia, & Personarum?*

ASSERO 1. *Essentiam Divinam præcisam à personalitatibus posse videri.*

RATIO 1. est, quia id non implicat, ut videbimus solvendo argumenta.

RATIO 2. Quia non implicat formalitatem aliquam præcisam, nihilominus intuitivè nosci, ut dictum sup. Asserto 2. Ergo etiam poterit nosci ratio essentia, sine personis; non enim est, cur, si alia præcisa, intuitivè noscibilia sint, non sit intuitivè noscibilis, essentia præcisa.

RATIO 3. à pari. Prima paritas, potest communicari natura, & non communicari paternitas; Ergo & videri. Secunda Paritas, potest uniri immediatè persona Verbi & non uniri immediatè natura, ergo & videri; quia si aliqua distinctio est sufficiens ad salvanda prædicata hæc: Communicari, & non communicari, quæ sunt prædicata physica, quare sufficiens non erit ad salvanda hæc prædicata: Intuitivè nosci, non intuitivè nosci? Tertia Paritas, quia non minùs identificantur realiter perfectiones secundariæ Dei Deo, quàm personalitates. Ergo si potest per omnes videri essentia Divina; & non videri perfectiones secundariæ, poterit etiam videri essentia non visis personis.

ASSERO 2. *Non est possibile videri unam personam in ratione talis persone, & non nosci aliquo modo aliam personam, correlativè respondentem, qualis est correlatio persona Patris, ad personam filii.*

RATIO est, quia & videretur tunc illa persona in ratione talis, & non videretur; videretur quidem ut supponitur; non videretur autem, quia est impossibile nosci relativum, & non nosci ad aliud: cum definitivè sit ad aliud: sed tunc non nosceretur ad aliud; quia illud aliud, dicis, nullo modo attingi.

ASSERO 3. *Non esse possibile unam personam correlativam videri visione adæquata, & non videri aliam personam correlativam.*

RATIO est, quia & videretur adæquatè illud correlativum, & non videretur adæquatè; videretur quidem adæquatè ut supponitur; non videretur autem adæquate, quia non videretur id quod inadæquata suâ ratione importat, nempe terminum.

ASSERO 4. *Esse possibile videri unam personam correlativam visione inadæquata, & non videri aliam personam, sed tantummodo nosci utrunque.*

RATIO 1. est ex jam dictis, quia scilicet id non implicat: deinde major est identitas inter naturam v. g. & paternitatem, quàm inter paternitatem & filiationem; & tamen potest communicari essentia, non communicari paternitas;

Ergo

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Omd. d. e. Z.
D. VI
S.

Ergo & multò magis videri paternitas non visâ filiatione. Item non magis essentialiter in ratione etiam respectivi importat omnipotentia v. g. N. equum possibilem, quàm importat v. g. paternitas filiationem; quia sicut ad aliud, paternitas est, hoc est ad filiationem; ita ad aliud est, etiam omnipotentia; & tamen potest nosci omnipotentia intuitivè, & non nosci N. equus possibilis; Ergo etiam poterit nosci intuitivè paternitas, & non nosci intuitivè filiatione.

Neque valet si dicas, quia omnipotentia est ad plura, & paternitas non est nisi ad unum, reddit enim argumentum factum. Relativum ad omnia, potest nosci intuitive, non cognitis intuitive omnibus, sed tantum aliquo modo; Ergo & relativum ad unum, nosci poterit, non cognito intuitive illo ad aliud, uno.

RATIO 2. est, quia potest dari lumen gloriæ, quod intuitivè repræsentat omnipotentiam, & non terminos illius; Ergo etiam poterit dari lumen intuitivè repræsentans paternitatem, & non repræsentans intuitivè filiationem. Neque valet si dicas, quod termini omnipotentia, non sint ejusdem rationis cum omnipotentia; sunt enim creaturæ; jam autem paternitas & filiatione sunt termini ejusdem rationis in ratione Divini: non inquam valet, quia etiam creaturæ in ratione creaturæ sunt termini ejusdem rationis, & tamen potest in Omnipotentia repræsentari una creatura, quin repræsentetur alia. Deinde in intuitiva non est necesse attingi terminos connexos essentialiter, si sint diversæ rationis salvâ formalitate intuitivæ; Ergo eadem salva, non erit necesse nosci terminos ejusdem rationis.

RATIO 3. est. Non est necesse ut ex vi comprehensionis unius correlativi, sequatur comprehensio alius correlativi, & ita quando Angelus comprehendit creaturam, non est necesse, ut comprehendat creatorem; Ergo etiam non est necesse, ut ex visâ filiationis unius correlativi, sequatur visio alius correlativi.

RESPONDET 1. Suar. Majorem esse connexionem inter relativa in ordine ad cognosci, quàm in ordine ad uniri, nam v. g. scientia non potest nosci sine scibili; in omni tamen intellectu unitur noscenti sine scibili.

CONTRA est. Tum, quia vidimus supra, quod relativa omnipotentia intuitivè nota, non exigit intuitivè nosci terminos omnes. Tum, quia nego hoc ipsum non posse scilicet scientiam pro qualitate, ut supponimus, acceptam, vel habitu, nosci intuitivè, non cognito intuitivè scibili. Tum, quia quamvis concedamus, quod correlativa magis sunt connexa ad cognosci, saltem quomodolibet quàm ad uniri; nego tamen ex dictis, magis esse connexa, in ordine ad nosci intuitivè.

RESPONDERI potest. Ex eo personam Verbi posse terminare unionem; quia hæc ter-

minatio cum sit personalis, & singula personæ habeant suas distinctas personalitates, poterit una terminare, quin terminet alia: at verò visio, est communis toti Trinitati.

CONTRA est. Tum, quia concedo communem esse toti Trinitati visionem hoc sensu, quia unaquæque persona videri potest; sed nego esse communem toti Trinitati hoc sensu, quod si una videatur, debeat videri alia. Tum, quia sicut unaquæque persona habet propriam suam personalitatem, ita habet suam cognoscibilitatem; quomodo enim possem dicere, quod habeat propriam personalitatem, si non est cognoscibile, quod habeat propriam personalitatem: Ergo & visibilitatem & intuitibilitatem.

ASSERO 5. *Posse videri unam personam, non attactâ aliâ ullo modo, si disparatè se habeat, v. g. posse videri paternitatem, non visâ spiratione passiva.* Ratio, quia sunt & distincta realiter, & nullo modo connexa.

QUÆRES 3. *Quid sentiendum de visione Attributorum.*

ASSERO 1. *In sententia illorum, qui de conceptu essentie dicunt esse Attributa, non posse videri essentiam sine attributis.* Ratio, quia impossibile est videri hominem, & non animal rationale: Ergo etiam &c. siquidem illa sunt de definitione essentie.

ASSERO 2. *In sententia de primo essentiali conceptu Deitatis Attributa non ponente, in primis videri possunt Attributa secundum rationes communes, non attingendo ullo modo Deitatem.* Ratio, quia sic sumptæ rationes communes præscindunt à Deitate, ex alia parte rationes præcise possunt intuitivè nosci.

Rursus accipiendo Attributa secundum quod sunt à parte rei, non potest videri rectum unius, quin videatur rectum alius. Ratio, quia idem habent rectum nempe Deitatem; Sed possunt non videri secundum suam connotata: quæ enim in hoc implicantia? atque ita potest videri Deitas sine connotato, quod est sublevatio miseriæ, adeoque sine misericordia.

ASSERO 3. *Accipiendo Attributa pro formalitatibus seu formis quibusdam metaphysicis Divinis, potest concipi unum, quin concipiatur aliud, adeoque & videri.* Quod possit concipi suppono ex materia de Præcisionibus: quod possit videri, Probatum est in quæsito 1. Asserto 2.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur Objectiones.

SUPpono quid sit cognitio intuitiva, & quidem pono quod rigorosè loquendo non sit idem, quod scientia visionis, quamvis passim hæc duo confundantur; Ratio est, quia cognitio, quæ habetur à Deo de possibilibus, non est cognitio visionis, ut scitur, & nihilominus sal-